

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

F. Tuckerski del. v. Steiner's lith.

C. A. Reitzels Forlag

En. Brevstuen A.C. lith. ind.

VISBORG GAARD

i Jylland, opført 1575.

VISBORGGAARD

i Jylland, opført 1575.

Paa den østre Side af Mariager Fjord, i Nærheden af Høbsund, ligger Visborggaard i Visborg Sogn, Hinsted (tidligere Hedensted) Herred, Aalborg Amt. Navnet Visborg, der i gamle Breve ogsaa skrives Vesborg og Beesborg, kan enten være i Steden for Vestborg, eller ogsaa betegne, at der i Oldtiden har været et Østersfæd, som i den gamle danske Tunge hedder ve. Som denne Gaards Gjer nævnes i Aaret 1343 Anders Nielsen, der 1351 af Hr. Palne Jonsen fik Skjøde paa alt det Gods i Visborg, som havde tilhørt Torbern Jonsen. Anders Nielsen har sandsynligvis haft en Søn ved Navn Niels Andersen, og dennes Søn har da været den Jens Nielsen Munk (med en Birtanke i Waabenet), som i Begyndelsen af det 15de Aarhundrede ejede Visborggaard. I Aaret 1406 Skjødede han og Peder Mortensen til Dronning Margrete og Kong Erik alt det Gods, Hustru Inge Færkes tidligere havde afhændet til Jeppe Magnusen paa hans Begne paa Hjalms Herreds Ting. Dette Gods, som han derpaa havde overladt til Peder Mortensen, var beliggende i Hjalms og Hinsteds Herreder. Hans Søn, Mads Jensen af Visborg, nævnes i Aaret 1442. Dennes Søn, Hr. Jens Madsen, ejede Gaarden 1457. Af de Tingvidner, han har ladet optage i Aarene 1460, 1468 og 1470 angaaende det Gods, han havde arvet efter sine Forældre, og et paa disse støttet Raafebrev af 1477, ses det, at han har haft meget betydelige

samlede Ejendomme, især imod Vest indtil Borup i Åstrup Sogn. Med St. Karine Gilde i Aalborg havde han en Krætte om en Jord og Grund, som Gildet havde i Pant; ved Fortaget 1476 fik han og hans Arvinge det til evindeligt Eje. Han købte tilligemed flere 1487 paa Hinsted Herreds Ting, da Jørgen Krumpen af Eghtrup æstede og fik et Tingvidne af 24 Danne-mænd, at Sundtrog ved Høbsund horte til Lystrup og aldrig havde været Al-minding. Hr. Jens Madsens Søn, Munk Jensen eller Niels Jensen Munk, var tilfæde ved samme Lejlighed, og tilligemed sin Fru, Inger And-ersdatter Bjørn, nævnes han i Aaret 1490. Hr. Niels Madsen byggede et Kapel ved Mariager Kloster og levede endnu 1495. Hans Ejendomme bleve efter hans Død delte imellem flere Dotre og Sønnen Munk Jensens Born, af hvilke sidste Jens Munk indtil omtrent 1512, og Jakob Munk 1522 ejede Visborggaard. Da han døde uden Arvinge, tilfaldt Gaarden hans Moder, den fornævnte Fru Inger Andersdatter Bjørn, og da hun havde giftet sig med Jens Thygesen Seefeld til Dalsgaard, kom denne Arv i Besiddelse af den. Visborggaard var en af de Herregaarde, som i Aaret 1534 under Grevens Fæjde bleve opbrændte af de jyske Borgere og Bønder, anførte af den bekjendte Søkriger, Stipper (Kommandør) Klement. Jens Thygesen blev i Aaret 1535 tilligemed Søren Jensen i Visborg indstævnet for et

VISBORGGAARD

i Jylland, opført 1575.

Møde af den jyske Adel i Aanders i Anledning af nogle Svin, de havde taget fra en Borger i denne Stad.

Sønnen, Enevold Jensen Seefeld, ejede Visborggaard i Aaret 1540; han døde 1557, og hans Enke, Agathe Fogvissl, beholdt Gaarden indtil sin Død 1568. De havde to Søner, Klavs og Jakob, af hvilke den sidnævnte arvede Visborggaard. Han var født 1545 og fik som Barn Undervisning af en tyll Hovmester, hvilket ellers var noget usædvanligt i hine Tider og vel maa tilskrives hans Moders tyll Herkomst; da han i en Alder af tolv Aar var bleven faderløs, sendte Moderen ham tilligemed hans Værer til Jæhoe til sin Søster, Jomfru Katrine Fogvissl, der var Abbedisse i det derværende Kloster, og her gif han i Skole paa fjerde Aar. I Aaret 1561 gav han sig i Tjeneste hos Lavrids von Siem og fulgte ham paa en Rejse til Tyskland, hvor han tilbragte over tre Aar. 1564 kom han og hans ovennævnte Broder hjem, og Aaret efter, da Kong Frederik den anden var i Viborg, kaldte han begge Brødrene for sig og gjorde dem „værgeagtige“; de lovede da begge at tjene i Kongens Gaard. Efterat de havde forsynet sig med Jøll og Heste, toge de over til Hovedstaden og indskillede sig til Kongens Tjeneste. Jakob Seefeld gif nu til Hæren for at kæmpe under Daniel Rantzau og var med paa dennes Felttog i Vestergetland i Aaret 1566; han horte da til Fortrævet, hvor Befalingsmand var Peder Gyldenstjerne. Efter Moderens Død tog han Afled fra Hæren for at bosætte sig paa sin Gaard. Han havde imidlertid trolovet sig med Jomfru Sofie Rosenkrands, en Datter af Otte Rosenkrands til Næsbjholm og Fru Jde Gjøe til Eshøvd. Deres Bryllup stod 1570 paa Dronningborg Slot, som da tilhørte Enkedronning Dorothea. Dette Hgteskab varede ifkun paa andet Aar; da døde Fru Sofie og efterlod sin Mand en liden Datter, Birte, der 1593 ægtede Erik Raas til Borgaard, men døde 19 Uger efter Brylluppet. I Aaret 1573 indtraadte Jakob Seefeld anden Gang i Hgteskanden, i det han giftede sig med Jomfru Sofie Bille, en Datter af Peder Bille til Svanholm og Fru Birgitte Rosen-

krands til Vallo; denne Hustru overlevede ham. De havde sex Søner og fire Døtre, af hvilke fire Søner og to Døtre døde i en ung Alder; Sønerne Enevold og Hans og Døtrene, Fru Sofie, som blev gift med Hans Lindenov til Gavns, og Fru Agathe, der ægtede Niels Stram til Urup, overlevede Faderen. I Aaret 1581 blev Jakob Seefeld, imedens han hvaaende Herredagen i Odense, udnævnt til Rigsraad, hvorefter han tillige blev Lensmand paa Aarhus Bispegaard, som han havde i to Aar, og fik siden Mariager Kloster i Forlening, hvilket han havde indtil sin Død. I Aaret 1595, da Kongens Kansler Niels Raas var død, blev Jakob Seefeld i hans Sted en af Regjeringsraaderne i Christian den fjerdes Mindreaarighed og senere ved Dronning Anna Katrines Kronning bestiftet til dennes Hovmester. Han mødte paa Herredagen 1599 i Kjøbenhavn og paa samme Tid gjorde han sine to Døtres Bryllup, ved hvilket Kongen og Dronningen vare tilstede. Efter Herredagens rejste han med sin Hustru, sine Børn og Svigersønner til Gavns, hvortil de kom i Begyndelsen af November „med mange flere Folk, som fulgte med dem fra Kjøbenhavn, hvor de da samtligen efter Lejligheden alle vare glade.“ Men et Par Dage derefter blev han syg; Kærgernes Kunst formaaede intet imod Sygdommen, og han døde den 15de November 1599. — Ved et Magestifte med Jens Munk til Hæbro fik Jakob Seefeld i Skibsted en Gaard og en halv Gaard, i Romburp et Bol samt i Østergaard en Gaard, hvortil 4 Gadehuse; Jens Munk fik derimod 3 Gaarde i Hæbro og en Gaard i Randsbølholm. Ved et Magestifte med Kongen af 1574 fik han noget Gods i Bide og ved et senere af 1587 en Gaard og en Eng i Als Sogn i Budum. I Aaret 1573 fik hans Høved Jakob Hvidt et Tingøvidne, at han paa sin Husbondes Begne havde besværet sig over Fru Johanne Nielsdatter, at hendes Billed (vilde Heste) gjorde hans Husbonde Skade paa hans Jord, Hoet, som stod i Staffe, og den unge Høsfalkov, og at han vilde stande hende til Rette for hendes Billed efter den Dag, om hun fik nogen Skade paa dem. Jakob Seefeld lod Borgegaarden prægtig opbygge af Grundmur, 3 Etager høj og prydet med

VISBORGGAARD

i Jylland, opført 1575.

7 Taarne, der blede belagte med Kobber. Over Porten er indfat en Sten, hvori Bygherrens og hans Frues Navne og Vaaben samt Aarskallet 1575 ere udhugne. Han skal ligeledes have bygget eller i det mindste ombygget Visborg Kirke og begyndt paa Dpforelsen af Sofstrup, det nuværende Benzon, som blev fuldført af hgens Enke. Sønnen Enevold Seefeld blev efter ham Gaardens Gjer; hans Frue var Hilleborg Daa. Deres Søn, Jørgen Seefeld, var Embedsmand paa Hald Slot i Aaret 1640; i den svenske Krig blev han forarmet, maaske ligesom mange andre af den Tids Adelsmænd ved Kaan til Kronen; i Aaret 1665 tilkjøbte Frederik den tredje ham en stor Del Kongetiende til en Kjøbesum af henimod 13000 Daler. Samme Aar befale hans tre Sønner i Forening Gaarden, og den ene af dem, Klavs Seefeld, hvis Portræt endnu er opbevaret der, havde den i Aaret 1668. Ved dennes Død omtrent 1672 eller 1673 gif den over til hans Enke, Birgitte Urne, der siden ægtede Jens Kaas; hendes økonomiske Forfatning var høist ubelidig, og 1681 mistede hun Visborggaard ved Indførsel.

Den ny Gjer var Afsøes for Henrik Jørgensen Evidttenberg, tidligere Kjøbmand i Viborg. Han døde 1686, og hans Enke, Mette Dufvedatter, overlod i Aaret 1702 Hovedgaarden med to Afbyggergaarde, tilsammen omtrent 80 Lønder Hartkorn Hovedgaardstagt og 200 Lønder Hartkorn Vøndergods, af hvilket en Del var stænktiliggende, saasom i Konges Hæred, for en Kjøbesum af 14000 Daler til sin Datterføn, Kancelliraad Johannes Svane, der var en Søn af Borgemeister Thomas Svane i Viborg og Kirstine Evidttenberg. Hans Kone var Anna Kjerulf, en Datter af Lavrids Kjerulf til Biffertsholm. Efter sin første Mand's Død ægtede hun Justitiraad Severin Benzon til Havno. Da han døde, blede Voets Gjendomme, Visborggaard, Havno og reserveret Gods fra Mariager Kloster, ved Auktion i Aaret 1730 kjøbte af Etatsraad Frederik v. Arenstorff til Døergaard for 60,00 Daler. Efter ham fik Sønnen, Dverite Andreas Arenstorff, Visborggaard og Havno og nævnes som Gjer deraf 1754; hans Hustru var den Gang Marie de

Schibelt. Efter Andreas Arenstorffs Død blede Gjendommene delte ligelig imellem Enken og Sønnen af første Hgteskab, Frederik Arenstorff, paa den Tid Lieutenant i Søetaten, senere Kammerherre; derfor blev der tillagt Visborggaard og Havno ligemeget af Hovedgaardstjerd, Vøndergods og Tiender. Visborggaard fik fra nu af 66 Tdr. 4 Stp. Hartf. Hovedgaardstagt, i Steden for 80 Tdr. De foregaaende Gjere havde ved Kjøb og Magelæg faaet Vøndergodset samlet i Omegnen, og Frederik Arenstorff, der blev Gjer af Visborggaard, fik 300 Tdr. Hartkorn Vøndergods, alt beliggende i Visborg, Skelund og Als Sogne. I en usebvanlig lang Tid — fra 1764 indtil sin Død, 1829 — ejede og beboede han Visborggaard; han ombyggede største Delen af Ladegaarden smukt og solid. Kammerherre Arenstorff lever endnu i et hæderligt Minde i denne Egn formevelst sit gode Hjerte og sin gammelbogs Dyrkethed og Jernhed. Han vilde hverken sælge noget af Vøndergodset eller forøge det, skjønt der oftere tilbød sig gunstlig Lejlighed dertil; derimod tilkjøbte han Visborg og Skelund Kirker. I Aaret 1830 kjøbte Justitiraad Jakob Kjellerup, Kjøbmand i Aalborg, af Kammerherrens Arvinge Visborggaard med alt Tiliggende, dog uden Besætning, for 125,000 Daler, og ved hans Død Aaret efter overtog Sønnen, Kjøbmand R. B. Kjellerup, Gjendommen og havde den til 1835, da han døde, ifkun 42 Aar gammel. Hans Enke, C. J. Kjellerup, fød Kruse, havde den derpaa indtil 1847, da den nuværende Gjer, Cand. philos. Jakob Kjellerup, kjøbte den af sin Moder og sine Medarvinge for en Sum af noget over 200,000 Daler. Med Gaarden fulgte Indbo, nogen Besætning og to tilkjøbte Gjendomme i Skelund og Visborg Sogne.

Efter den ny Matrikel blev Visborggaard's Hartkorn 75 Lønder 1 Skjeppe 1 Fædingar 1 Albm Hovedgaardstagt, hvoraf omtrent 3 Tdr. ere bortfaste og bortlejede; det øvrige drives af Gjeren selv. Vøndergodset blev 335 Tdr. 6 Stp. 3 Fd. 2½ Alb., hvoraf der i de senere Aar er bortsolgt omtrent 63 Tdr. Hartkorn. Tienderhartkornet er 13 Tdr. 4 Stp. Kongetiende og 35 Tdr. Kirketiende med omtrent 1170 Tdr. tiendeydende Hartkorn.

VISBORGGAARD

i Jylland, opført 1575.

Visborggaard har ingen Skovstyd; men der er ikke nogen Tvivl om, at i forrige Tider meget betydelige Skovstrækninger have hørt dertil.

Af Borgegaardens nuværende Bygninger er kun Hovedfløjen fra Jakob Seefelds Tid. Den østlige Lo-Stage fløj er en yngre Bygning, opført af Andreas Arenstorff, og den vestlige fløj paa en Stage er bygget paa en

meget solid gammel Grundvold, hvorpaa der maa have staaet en anseelig Bygning. Der fortælles, at efter Kjøbenhavns store Ildbrand i Aaret 1728 lod Gaardens daværende Ejer, sandsynligvis Justitsraad Benzøn, den vestlige fløj nedrive for at sælge Murstenene i Kjøbenhavn, og at denne Spekulation havde et meget uheldigt Udfald.

